

Dosarul nr. 3ra-125/22
(2-21035178-01-3ra-10022022)

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. V. Potlog)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, E. Dvurecenshii, V. Movilă)

DECIZIE

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca- Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Serghei Gubenco,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
Serghei Gubenco împotriva Curții de Apel Comrat cu privire la anularea actului
administrativ și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

La 01 februarie 2021, reclamantul a depus la Judecătoria Comrat cerere de chemare în judecată împotriva Curții de Apel Comrat cu privire la anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat, că se află în relații de muncă cu pârâtul angajator. În calitate de salariat, reclamantul are dreptul la trei concedii pentru anii 2017, 2018 și 2019, nefolosite din motivul suspendării ilegale din funcția de judecător al Curții de Apel Comrat, iar angajatorul are obligația corelativă a respectării normelor imperative de drept. Eventualele dificultăți ale angajatorului privind raporturile de drept cu salariatul nu pot limita drepturile garantate ale salariatului. Acțiunile pârâtului nu corespund prevederilor art.115 din Codul muncii, aduc atingere drepturilor reclamantului și sunt contrare legii. Altă garanție legală ce ține de protecția drepturilor salariatului la acordarea concediilor nefolosite, încălcată de către pârât, este stipulată în art.116 Codul muncii, potrivit căror angajatorul anunță în formă scrisă salariatul, despre data începerii concediului cu cel puțin 2 săptămâni înainte.

Însă, pârâtul a ignorat aceste prevederi legale, luând atitudine formală cu privire la norma invocată, deoarece ordinul nr.4/c din 06 ianuarie 2021 a fost adus la cunoștința salariatului doar la 11 ianuarie 2021.

Potrivit ordinului nr.84/c din 28 octombrie 2020, în baza cererii scrise, reclamantului i-a fost acordat concediul anual nefolosit plătit pentru perioada 28 octombrie 2020 – 14 decembrie 2020 inclusiv. Ordinul a fost adus la cunoștința reclamantului în termen legal și cu referire la acesta nu există obiecții.

Conform extrasului din ordinul nr. 93/c din 26 noiembrie 2020, concediul anual acordat a fost prelungit, începând cu 15 decembrie 2020 până la 7 ianuarie 2021 inclusiv. Ordinul a fost adus la cunoștința reclamantului în termen legal și cu referire la acesta, la fel, nu există obiecții.

Prin comunicarea nr. 2219 din 24 decembrie 2020, pârâtul a solicitat propunerea unui program al acordării în anul 2021 a concediilor anuale plătite nefolosite, în cazul refuzului, cu avertizarea aprobării programului concediilor de odihnă anuale de către conducerea Curții de Apel Comrat.

A invocat că în comunicare nu a fost fixat careva termen pentru prezentarea propunerilor, și, luând în considerație încetarea la 7 ianuarie 2021 a concediului, zilele de sărbătoare nelucrătoare 7-8 ianuarie 2021 și zilele de odihnă 9-10 ianuarie 2021, reclamantul a considerat rațională coordonarea propunerilor sale cu privire la concediile anuale nefolosite cu pârâtul la 11 ianuarie 2021, când urma să se prezinte la serviciu.

La 11 ianuarie 2021, prezentându-se la serviciu, reclamantul a înaintat pârâtului propunerile sale privind acordarea concediilor nefolosite în următorul fel: un concediu în primăvara anului 2021 și două concedii în toamna anului 2021, fie invers, însă pârâtul a calificat propunerile ca fiind tardive, comunicându-i că nu va anula ordinul emis, prezentându-i ordinului nr.4/c din 6 ianuarie 2021 privind acordarea a trei concedii anuale consecutive, alipite la concediul anual deja acordat prin ordinul nr.84/c din 28 octombrie 2020 și prelungit prin ordinul nr.93/c din 26 noiembrie 2020.

Prin cererea din 11 ianuarie 2021, și-a expus dezacordul cu ordinul nr. 4/c din 6 ianuarie 2021, menționând că toate trei concedii anuale cu durata totală de la 9 ianuarie 2021 până la 5 iunie 2021 (cinci luni), au fost acordate fără consimțământul și acordul reclamantului.

Prin răspunsul nr.78 din 12 ianuarie 2021, i s-a comunicat despre respingerea cererii prealabile din 11 ianuarie 2021. Iar, prin răspunsul nr.183 din 25 ianuarie 2021, pârâtul a comunicat despre respingerea cererii suplimentare cu privire la compensarea prejudiciului moral

Conform art.43 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, având dreptul la muncă, la care reclamantul nu a renunțat, dar a insistat la respectarea acestuia, prin ordinul nr.4/c din 6 ianuarie 2021, a fost ilegal privat de acest drept fundamental, deoarece trei concedii anuale nefolosite pentru perioada începând cu 9 ianuarie 2021 și până la 5 iunie 2021 (cinci luni) au fost acordate de pârât fără consimțământul și acordul reclamantului, cu ignorarea solicitării de a se odihni și munci, fără a lua în considerație programul propus de reclamant, în contradicție cu interdicția de a acorda asemenea concedii doar două în decursul unui an.

Prin urmare, faptul acordării imediat după folosirea concediului anual din perioada 28 octombrie 2020–7 ianuarie 2021 a trei concedii anuale de odihnă pentru perioada 9 ianuarie 2021–5 iunie 2021 (cinci luni) fără înștiințarea și acordul reclamantului, astfel că durata totală neîntreruptă a concediilor acordate constituie șapte luni, denotă că această activitate administrativă aduce atingere drepturilor și libertăților reclamantului, stabilite de lege.

Cu referire la pretinsa legalitate și temeinicie ale emiterii ordinului nr.4/c din 6 ianuarie 2021, a invocat lipsa bunei credințe, absența suportului factual și juridic, încălcarea termenelor și modului de acordare a concediilor anuale de odihnă.

A subliniat că pârâtul nu a luat în considerație intenționat specificul și genul litigiului, obiectul și motivele acestuia, nu a prezentat probe suficiente și convingătoare ale necesității și legitimității, în mod arbitrar acordând reclamantului un concediu de durată îndelungată, fără înștiințarea și consimțământului acestuia.

A notat că prin acțiunile sale neîntemeiate, l-a privat de dreptul prezentării opiniei sale și acordului scris cu privire la folosirea concediilor anuale de odihnă (art.112, 115, 116, 118 din Codul muncii) și în consecință a adus atingere gravă drepturilor fundamentale ale reclamantului – dreptului la muncă, dreptului la odihnă, dreptului la salarizare.

Suplimentar a precizat că recomandările Consiliului Superior al Magistraturii nu sunt aplicabile la caz, deoarece nu pot concura cu cadrul legal invocat supra, care determină drepturile angajatului la odihnă, la muncă și la salarizare, cu luarea în considerare a opiniei acestuia privind perioada solicitată. Pornind de la repunerea în toate drepturile avute anterior suspendării din funcție, starea de fapt în care a fost plasat reclamantul și care a condiționat nefolosirea concediilor anuale de odihnă, cadrul legal și recomandările invocate ale Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la acordarea concediilor anuale nefolosite este incorporat în normele Codului muncii, care au fost sever încălcate de către pârât.

În opinia lui Serghei Gubenco, sunt neîntemeiate argumentele pârâtului ce țin de comunicarea nr. 2219 din 24 decembrie 2020 și de cererea reclamantului din 11 ianuarie 2021 cu propunerea programului concediilor, deoarece această posibilitate nu a fost acordată în mod real reclamantului și nu pot fi considerate legale și în măsură să justifice poziția pârâtului din următoarele considerente de drept.

Reclamantul a recepționat comunicarea nr. 2219 din 24 decembrie 2020 fiind avertizat că în cazul refuzului, conducerea Curții de Apel va aproba acest program în mod unilateral. Luând în considerație expirarea la 7 ianuarie 2021 a concediului anual acordat, zilele libere 7-8 ianuarie 2021 și zilele de odihnă 9-10 ianuarie 2021, fără a admite depășirea unor termene care nici nu au fost fixate, reclamantul a considerat rațională coordonarea propunerilor sale cu privire la concediile anuale nefolosite cu conducerea Curții de Apel Comrat la 11 ianuarie 2021, când urma să se prezinte la serviciu.

La 11 ianuarie 2021, prezentându-se la serviciu, reclamantul a avut discuția nominalizată cu președintele interimar al Curții de Apel Comrat, Grigori Colev, după care a luat cunoștință cu ordinul nr.4/c din 6 ianuarie 2021.

Iar, afirmațiile pârâtului ce țin de comunicarea ordinului nr. 4/c din 6 ianuarie 2021 prin intermediul aplicației „VIBER” nu pot fi considerate legale și în măsură

să justifice poziția pârâtului, deoarece, din cauza unor defecțiuni tehnice ale telefonului mobil al reclamantului, acesta nu a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință pe această cale cu textul actului administrativ individual emis.

Reclamantului i s-a comunicat ordinul nr.4/c din 6 ianuarie 2021 la 11 ianuarie 2021, în original, doar după prezentarea sa la serviciu, fapt confirmat obiectiv prin semnătura personală a acestuia pe textul actului, circumstanță care combate versiunea pârâtului în această parte.

În acest context reclamantul a notat că însăși pârâtul nu respectă termenele elaborării programului acordării concediilor anuale nefolosite ale reclamantului (cu cel puțin două săptămâni înainte de sfârșitul fiecărui an calendaristic), deoarece până la moment acesta nu a fost adus la cunoștința reclamantului. Nu pot fi luate în considerație și considerate legale alegațiile pârâtului potrivit cărora „în cererea reclamantului din 11 ianuarie 2021 un program comod acestuia nu ar fi fost prezentat, deoarece în cadrul discuției avute cu reprezentantul pârâtului până și după aducerea la cunoștință a ordinul nr.4/c din 6 ianuarie 2021, pârâtul categoric a refuzat anularea actului administrativ individual defavorabil, lezând drepturile ocrotite de lege ale reclamantului. Pârâtul nu a prezentat probe convingătoare în suportul pretinselor legitimități a necesității acordării reclamantului unui concediu de durată îndelungată, fără acordul acestuia.

Potrivit conținutului prevederilor art. 21, art.1998, art. 2006, art. 2025, art. 2036, art. 2037 din Codul civil există o legătură directă de cauzalitate între caracterul încălcării și caracterul prejudiciului, or, cauzarea prejudiciului moral (nepatrimonial) are loc în cazul lezării valorilor cu caracter similar.

Astfel, prin acțiunile deliberate ale pârâtului au fost lezate drepturile personale nepatrimoniale ale reclamantului, pe cale de consecință, luând în considerație cauzele și motivele apariției relațiilor civile de drept între părți, circumstanțele în prezența cărora a fost cauzat prejudiciul moral și condiția materială a pârâtului, în scopul oferirii unei satisfacții echitabile persoanei vătămate prin restabilirea drepturilor încălcate și lichidarea consecințelor negative, pârâtul urmează a fi obligat la plata unor despăgubiri pecuniare, în expresie bănească.

În rezultatul acțiunilor ilegale și neîntemeiate ale pârâtului prin limitările ilegale și încălcarea drepturilor garantate de Constituție și cadrul normativ, reclamantul a suportat suferințe morale intense, manifestate prin frustrare și stres emotiv: sentimente de anxietate, tristețe, jenă și neputință în raport cu starea materială a reclamantului, care în rezultatul suspendării ilegale din funcția de judecător și președinte al Curții de Apel Comrat a fost privat de dreptul de a munci în perioada 20 septembrie 2016 – 27 octombrie 2020, implicit a fost lipsit de dreptul la salarizare, suplimentat de încălcarea flagrantă a dreptului la odihnă; consecință a acțiunilor ilegale și neîntemeiate ale pârâtului constituie înrăutățirea stării sănătății, confirmată prin înscrisuri medicale doveditoare.

La aprecierea cuantumului despăgubirii prejudiciului moral, în baza principiului satisfacției echitabile, luând în considerație caracterul și intensitatea suferințelor, gradului de vinovăție al autorului autoritate publică, reclamantul consideră echitabilă, proporțională și suficientă acordarea unei compensații pecuniare în

mărime de 40.000 lei, ca fiind pe măsură să compenseze în ordinea legală prejudiciul moral cauzat.

Reclamantul a solicitat anularea ordinului nr.4/c din 6 ianuarie 2021 al Curții de Apel Comrat, cu privire la acordarea fără cunoștința și acordul reclamantului a trei concedii anuale plătite de la 9 ianuarie 2021 până la 25 februarie 2021, de la 26 februarie 2021 până la 14 aprilie 2021, de la 15 aprilie 2021 până la 5 iunie 2021, alipite la concediul anual acordat în baza ordinului nr.84/c din 28 octombrie 2020, prelungit prin ordinul nr.93/c din 26 noiembrie 2020 și obligarea Curții de Apel Chișinău să repare lui Serghei Gubenco prejudiciul moral în mărime de 40.000 lei.

Prin demersul nr. 2764 din 18 februarie 2021, Președintele Judecătoria Comrat a solicitat Curții de Apel Comrat să examineze posibilitatea strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, deoarece judecătorii instanței au declarat abținere și care au fost admise și prin urmare nu sunt judecători care ar putea examina această cauză

Prin încheierea din 1 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, cauza a fost transmisă spre examinare la Judecătoria Cimișlia și repartizată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor în procedura judecătoria Judecătoria Cimișlia, sediul Central Specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ.

Prin hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată. S-a anulat ordinul nr.4/c din 06 ianuarie 2021, emis de către președintele interimar al Curții de Apel Comrat, privind acordarea judecătoria Gubenco Serghei a trei concedii anuale plătite începând cu data de 9 ianuarie 2021 până pe data de 25 februarie 2021, începând cu data de 26 februarie 2021 până pe data de 14 aprilie 2021, începând cu data de 15 aprilie 2021 până pe data de 5 iunie 2021, alipite la concediu anual, acordat în temeiul ordinului nr 84/c din 28 octombrie 2020, prelungit prin ordinul nr 93/c din 26 noiembrie 2020. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța hotărârea, Judecătoria Cimișlia, sediul Central a constatat, că pârâtul prin acțiuni neîntemeiate a vătămat reclamantul în drepturile sale de a fi prevenit în prealabil, în formă scrisă, despre data începerii concediului cu cel puțin 2 săptămâni înainte, drepturile reclamantului la luarea în considerare a opiniei și propunerilor sale privind perioada folosirii concediilor anuale nefolosite, manifestării consimțământului sau obiecțiilor sale cu privire la perioada acordării concediilor în corespundere cu art.112, 115, 116, 118 din Codul muncii, în consecință a vătămat dreptul la muncă, dreptul la salarizare, odihnă în condițiile consimțământului și perioadei utile.

Instanța de fond a constatat că prin emiterea actului administrativ individual contestat au fost vătămate, limitate și încălcate drepturile reclamantului Serghei Gubenco, restabilite prin hotărârea nr.308/26 din 27 octombrie 2020 a Consiliului Superior al Magistraturii privind anularea suspendării din funcție a judecătoria Serghei Gubenco de la Curtea de Apel Comrat, cu reluarea de către Serghei Gubenco a activității de judecător la Curtea de Apel Comrat, cu repunerea în toate drepturile avute anterior, garantate de Constituția Republicii Moldova, alte acte normative.

Judecătoria Cimișlia, sediul Central a considerat că pârâtul nu a prezentat în ședința de judecată un probatoriu pertinent și convingător privind legalitatea emiterii actului administrativ individual contestat. A apreciat ca nefondate argumentele pârâtului ce țin de acordarea posibilității reclamantului de a propune graficul concediilor anuale nefolosite prin comunicarea nr. 2219 din 24 decembrie 2020, care nu a fost acceptată de reclamant și cele ce țin de absența propunerii unui grafic al acordării concediilor anuale prin cererea reclamantului din 11 ianuarie 2021.

Instanța de fond a respins pretențiile privind compensarea prejudiciului moral în mărime de 40.000 lei cauzat prin emiterea actului administrativ individual defavorabil, considerându-le premature, dat fiind că dreptul la despăgubire/acțiune în contencios administrativ privind compensarea prejudiciului moral cauzat prin vătămarea de către Curtea de Apel Comrat a drepturilor reclamantului Serghei Gubenco apare din momentul devenirii irevocabile a hotărârii în contencios administrativ privind acțiunea în contestare.

La 12 mai 2021, Curtea de Apel Comrat a depus cererea de apel, solicitând casarea hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Prin demersul din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat, cauza a fost transmisă Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea chestiunii privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, pentru examinarea cererii de apel depusă de Curtea de Apel Comrat împotriva hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Centru.

Prin încheierea din 16 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a strămutat cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Gubenco împotriva Curții de Apel Comrat cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și repararea prejudiciului moral la Curtea de Apel Cahul, pentru judecarea acesteia în ordine de apel.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul depus de Curtea de Apel Comrat. S-a casat integral hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central. S-a emis o nouă decizie, prin care s-a declarat inadmisibilă pretenția din cererea de chemare în judecată cu privire la repararea prejudiciului moral, deoarece nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ. S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Gubenco cu privire la anularea ordinului nr.4/c din 6 ianuarie 2021 a Curții de Apel Comrat, privind acordarea judecătorului Serghei Gubenco a concediilor anuale de odihnă nefolosite pentru perioada de activitate 20 noiembrie 2016 – 20 noiembrie 2019ca neîntemeiată (f.d. 196, 197- 207).

La 17 noiembrie 2021, Serghei Gubenco a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, care ulterior, la 15 februarie 2022, a fost completată cu motivare, solicitând casarea integrală a actului judecătoresc și emiterea unei noi decizii, prin care să fie menținută hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central sau restituirea cauzei la rejudecare.

În argumentarea cererii de recurs, recurentul a invocat că nu este de acord cu hotărârea contestată, deoarece instanța ierarhic inferioară la adoptarea acesteia nu a

constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Recurentul a indicat că, la 11 noiembrie 2021, pe pagina oficială a Curții de Apel Cahul a fost publicată decizia pe cauza de contencios administrativ Serghei Gubenco împotriva Curții de Apel Comrat cu privire la anularea actului administrativ, care a fost pronunțată în completul format din președintele ședinței de judecată Galina Vavrin, judecătorii Serghei Pilipenco și Evghenii Dvurecenshii.

Iar, la 15 noiembrie 2021, pe pagina oficială a Curții de Apel Cahul a fost publicată a doua oară decizia pe cauza de contencios administrativ Serghei Gubenco împotriva Curții de Apel Comrat cu privire la anularea actului administrativ, dar deja completul de judecată era format în altă componență și anume președintele ședinței de judecată Galina Vavrin, judecătorii Vitalie Movilă și Evghenii Dvurecenshii.

În consecință, Serghei Gubenco a opinat că cauza a fost examinată, în ordine de apel, de un colegiu ilegal format, deoarece în decizia publicată la 11 noiembrie 2021 era indicat judecătorul Serghei Pilipenco, care de fapt nu a fost în componența colegiului la examinarea cauzei date.

Suplimentar, a menționat că actul individual administrativ contestat a fost emis de pârât (intimat) unilateral fără coordonarea și acordul reclamantului, în baza interpretării eronate a recomandărilor Consiliului Superior al Magistraturii, ca fiind o achitare a executării lui urgente, ce nu poate constitui temei legal pentru emiterea ordinului nr. 4/c din 6 ianuarie 2021, deoarece pentru aceasta Curtea de Apel Comrat nu a avut necesitate extremă a intereselor publice sau o altă necesitate prevăzută de lege, fapt prin care au fost lezate situațiile de drept și au fost încălcate drepturile sale.

A mai notat că, alăturarea concediilor(în locul amânării lor) a fost efectuată de către pârât în lipsa cererii scrise a salariatului, în lipsa perioadei stabilite prin acord scris al părților și condițiilor prevăzute de lege cu privire la faptul că despre începutul concediului angajatul trebuia să fie notificat în scris nu mai puțin decât cu două săptămâni pînă la începerea acestuia.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 11 noiembrie 2021, care a fost notificat recurentului la 26 noiembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție. Decizia motivată din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost notificată lui Serghei Gubenco la 21 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul poștal.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Serghei Gubenco s-a conformat prevederilor legale și

a depus recursul nemotivat la 17 noiembrie 2021, iar cel motivat la 15 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 11 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatului Curtea de Apel Comrat a fost expediată copia recursului depus de Serghei Gubenco, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la examinarea recursului, intimatul Curtea de Apel Comrat nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință asupra recursului.

Prin încheierea din 04 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În corespundere cu art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Reglementări similare se conțin și în art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Prin prisma alin.(2) și (3) al aceluiași articol, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la

proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Din materialele cauzei s-a constatat că prin hotărârea nr. 308/26 din 27 octombrie 2020 a Consiliului Superior al Magistraturii, s-a anulat suspendarea din funcție a judecătorului Serghei Gubenco de la Curtea de Apel Comrat și s-a dispus reluarea de către ultimul a activității de judecător la Curtea de Apel Comrat, cu repunerea în drepturile salariale (f.d.77).

Conform ordinului nr.84/c din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, reclamantului i s-a acordat, în baza cererii scrise, concediul anual plătit pentru perioada de activitate 20 noiembrie 2019 – 20 noiembrie 2020, începând cu 28 octombrie 2020 până la 14 decembrie 2020 inclusiv, care prin ordinul nr. 93/c din 26 noiembrie 2020 a fost prelungit pentru perioada de la 15 decembrie 2020 până la 7 ianuarie 2021 inclusiv, în temeiul art.118 alin.(6) din Codul muncii, coincidența concediului medical cu concediul anual de odihnă (vol. I, f.d.14-17).

Pe 24 decembrie 2020, angajatorul Curtea de Apel Comrat a expediat lui Serghei Gubenco scrisoarea nr. 2219, solicitând să facă propuneri la întocmirea graficului celor 3 concedii anuale plătite nefolosite pentru anii precedenți (activitatea anilor 2016 - 2019), iar în cazul neprezentării administrația va fi în drept să stabilească de sine stătător graficul indicat. La scrisoare au fost anexate certificatul informativ privind concediile anuale nefolosite pentru perioada de activitate 2016-2019, copia actelor Consiliului Superior al Magistraturii, cu indicarea graficului concediului anual de odihnă planificat în anul 2021 pentru perioada de activitate 20 noiembrie 2016 – 20 noiembrie 2019 (vol. I, f.d.18-21).

Reclamantul a luat cunoștință cu interpelarea pe 24 decembrie 2020 contra semnătură, însă nu a oferit vreun răspuns la scrisoare (vol. I, f.d.70-71).

Prin ordinul nr.4/c din 6 ianuarie 2021 al președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, în baza art.119 alin.(3) din Codul muncii, judecătorului Serghei Gubenco i s-a acordat trei concedii anuale plătite începând cu 9 ianuarie 2021 până la 25 februarie 2021, 26 februarie 2021 până la 14 aprilie 2021, 15 aprilie 2021 până la 5 iunie 2021, alipite la concediu anual, acordat în temeiul ordinului nr. 84/c din 28 octombrie 2020, prelungit prin ordinul nr. 93/c din 26 noiembrie 2020 (vol. I, f.d.73- 74).

La 11 ianuarie 2021, Serghei Gubenco a solicitat, prin cerere prealabilă, anularea ordinului nr. 4/c din 6 ianuarie 2021 al Curții de Apel Comrat, ca fiind emis contrar legii, deoarece toate trei concedii anuale au fost acordate unilateral fără acordul scris al reclamantului.

La 12 ianuarie 2021, pârâtul Curtea de Apel Comrat a expediat reclamantului răspuns la cererea prealabilă, comunicând că prin scrisoarea nr. 2219 din 24 decembrie 2020 i s-a acordată posibilitatea de a propune graficul privind folosirea concediilor pentru perioada de activitate 2016-2019, însă a rămas fără soluționare și în cererea din 11 ianuarie 2021, petiționarul Serghei Gubenco, la fel, nu a prezentat graficul convenabil pentru el. Astfel cererea cu privire la anularea actului administrativ individual a fost respinsă ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 25).

La 25 ianuarie 2021, Serghei Gubenco a depus cerere suplimentară la cererea din 11 ianuarie 2021, solicitând încasarea prejudiciului moral cauzat prin adoptarea actului administrativ contrar legii (vol. I, f.d. 29-30).

Prin răspunsul nr.183 din 25 ianuarie 2021, cererea prealabilă cu privire la repararea prejudiciului moral din 25 ianuarie 2021 a fost respinsă ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 31).

La 1 februarie 2021, Serghei Gubenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Curții de Apel Comrat, prin care și –a expus dezacordul cu ordinul emis și răspunsurile pârâtului vis-a-vis de cererile prealabile înaintate.

Judecând în fond acțiunea înaintată, Judecătoria Cimișlia, sediul Central, prin hotărârea din 23 aprilie 2021, a admis parțial solicitările reclamantului, a anulat ordinul nr. 4/c din 6 ianuarie 2021 al Curții de Apel Comrat cu privire la acordarea lui Serghei Gubenco a trei concedii anuale plătite începând cu 9 ianuarie 2021 până la 25 februarie 2021, 26 februarie 2021 până la 14 aprilie 2021, 15 aprilie 2021 până la 5 iunie 2021, alipite la concediul anual, acordat în baza ordinului nr. 84/c din 28 octombrie 2020 al Curții de Apel Comrat, prelungit prin ordinul nr. 93/c din 26 noiembrie 2020. Iar cerința reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 40 000 lei s-a respins că fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a admis cererea de apel depusă de Curtea de Apel Cahul. S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 23 aprilie 2021 și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a declarat inadmisibilă pretenția cererii de chemare în judecată în partea reparării prejudiciului moral în mărime de 40000 lei. S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a reclamantului, în partea pretenției privind anularea ordinul nr. 4/c din 6 ianuarie 2021 al Curții de Apel Chișinău cu privire la acordarea lui Serghei Gubenco a trei concedii anuale plătite începând cu 9 ianuarie 2021 până la 25 februarie 2021, 26 februarie 2021 până la 14 aprilie 2021, 15 aprilie 2021 până la 5 iunie 2021, alipite la concediul anual, acordat în baza Ordinului nr. 84/c din 28 octombrie 2020, prelungit prin ordinul nr. 93/c din 26 noiembrie 2020..

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că o eventuală pretenție de reparare a prejudiciului moral a reclamantului urmează a fi examinată în procese separate, atât de către autoritatea publică (procedură administrativă separată), cât și de către instanța de judecată (acțiune în obligare), care poate fi formulată în prealabil doar din momentul soluționării definitive a pretenției de bază privind anularea actului administrativ contestat. Reclamantul este în drept să ceară despăgubiri de la autoritatea publică, în ordine prealabilă, doar după ce a rămas definitivă hotărârea judecătorească prin care s-a anulat actul administrativ ilegal.

Curtea de Apel Cahul a notat că pârâtul a respectat drepturile reclamantului și legislația în vigoare, acordând-i ultimului posibilitatea de a propune un grafic de folosire a concediilor anuale nefolosite, astfel încât actul administrativ individual contestat a fost emis după expirarea unui interval de timp rezonabil în care Serghei Gubenco a avut posibilitate de a-i comunica angajatorului propria opțiune, precum și după expirarea termenului pentru programarea concediilor de odihnă anuale prevăzut de lege (art.116 CM) și în lipsa unui acord scris, deoarece reclamantul nu și-a realizat opțiunea în termen rezonabil stabilit de lege.

Instanța de apel nu a constatat vătămarea dreptului la muncă, dreptului la odihnă, dreptului la salarizare ale reclamantului. Or, reclamantul a beneficiat de concediile anuale de odihnă nefolosite, a primit indemnizația cuvenită, ulterior reluând activitatea deplină după expirarea concediului de odihnă anual acordat de angajator conform cadrului legal. Faptul că concediul anual de odihnă nefolosit i-a fost acordat reclamantului în lipsa cererii (acordului) scrise se datorează culpei reclamantului, care a neglijat posibilitatea de a prezenta conducerii graficul convenabil, cunoscând cu certitudine modalitatea și condițiile acordării concediului anual de odihnă, ținând cont de domeniu de activitate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurentul Serghei Gubenco, constată că soluția instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 37 alin. (2) din Legea privind organizarea judecătorească nr. 514-514 –XII din 6 iulie 1995 Colegiile se constituie din judecători ai curților de apel. Componenta colegiilor se aprobă de către președintele curții, prin ordin, la începutul fiecărui an. Președintele curții de apel are dreptul să dispună, după caz, antrenarea judecătorilor dintr-un colegiu la judecarea unor cauze în alt colegiu.

În acest context, Colegiul lărgit reține că potrivit fișei de repartizare din 22 iunie 2021, cauza de contencios administrativ intentată la cererea de apel depusă de Curtea de Apel Comrat împotriva hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central a fost repartizat în mod aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului, Vitalie Movilă (președinte), care face parte din completul de judecători judecător Galina Vavrin și Evghenii Dvurecenshii (vol. I, f.d. 147).

Conform dispoziției nr. 2 din 4 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a constituit completul de judecată specializat în cadrul Curții de Apel Cahul pentru soluționarea litigiilor de contencios administrativ în următoarea componență: Vitalie Movilă (președinte) și membrii completului judecătorii Evghenii Dvurecenshii și Nina Veleva (vol. I, f.d. 148)

Prin dispoziția nr. 5 din 22 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a modificat pct. 1 al dispoziției nr. 2 din 4 ianuarie 2021, în partea ce ține de componența completului de judecată specializat în cadrul Curții de Apel Cahul pentru soluționarea litigiilor în materie de contencios administrativ, după cum urmează: Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenshii și Pilipenco Serghei – judecători ale Curții de Apel Cahul, din motivul că judecătorul Nina Veleva a demisionat din funcție conform decretului Președintelui Republicii Moldova nr.33-IX din 12 februarie 2021 (vol. I, f.d. 149).

Iar, prin încheierea din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost constituit pentru examinarea cauzei în ordine de apel, la acțiunea de contencios administrativ depusă de reclamantul Serghei Gubenco împotriva Curții de Apel Comrat cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil complet de judecată al Curții de Apel Cahul, după cum urmează Galina Vavrin - președintele completului,

Evghenii Dvurecenschii – membru completului și Vitalie Movilă membru completului și judecător raportor.

Însă, din dispozitivul deciziei al Curții de Apel Cahul, publicată la 11 noiembrie 2021 pe portalul instanței de apel <https://cach.instante.justice.md/>, rezultă că acesta a fost pronunțat de un alt complet de judecată și anume Galina Vavrin - președintele completului și membrii completului Evghenii Dvurecenschii și Serghei Pilipenco.

Prin urmare, se atestă că dispozitivul a fost pronunțat de un complet, la care nu face parte judecătorul-raportor Vitalie Movilă, căruia i-a fost, nemijlocit, repartizată cauza dată prin fișa de repartizare din 22 iunie 2021.

Respectiv, circumstanțele descrise mai sus denotă admiterea de către instanța de apel a încălcării normelor de drept procedural.

Articolul 197 din Codul administrativ prevede că, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei.

Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma standardelor Curții Europene a Drepturilor Omului, notează că nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (cauza DMD Group, A.S. vs Slovacia, 05 octombrie 2010, §61).

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie cu încălcarea normelor procedurale, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Serghei Gubenco, de a casa decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, cu restituirea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată al Curții de Apel Cahul.

Din aceste considerente, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o decizie întemeiată și legală, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil. Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de

judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanțele cauzei, probele administrate și cercetate și normele de drept material și procedural, aplicabile raportului litigios. și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Serghei Gubenco.

Se casează integral decizia din din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, emisă în cauza intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Gubenco împotriva Curtea de Apel Comrat cu privire la anularea actului administrativ, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
 judecătorul

Tamara Chișca- Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron

Nicolae Craiu